Representantskapsmøte 2026

SAK 6 Uttalelser

U1 ALTERNATIV VERSJON

Slutt på det statlige ansvarslotteriet

Retten til et verdig liv, god helsehjelp og et trygt oppvekstmiljø skal aldri avhenge av postnummeret der du bor. I dag følger ikke staten godt nok opp sitt ansvar for innbyggere med de mest komplekse hjelpebehovene. Gjennom høye egenandeler og kompliserte beregninger i toppfinansieringsordningen (Ordningen hvor staten refunderer en andel av utgiftene til særlig ressurskrevende tjenester i kommunen) blir enkeltkommuner sittende med et stort økonomisk ansvar. Dagens ansvarslotteri, hvor kommuner kan få ekstrakostnader på flere millioner som er vanskelige å planlegge for, kan ikke fortsette.

Samtidig står mange trønderske kommuner i en akutt rekrutteringskrise. Små kommuner har verken økonomiske muskler eller store nok fagmiljøer til å rekruttere og beholde spesialisert personell som vernepleiere, psykologer og psykiatriske sykepleiere. Når økonomisk risiko og usikkerhet hindrer forpliktende samarbeid mellom nabokommuner, blir kommunene avhengige av å kjøpe kostbare tjenester fra private tilbydere.

Dermed tappes fellesskapet for både skattekroner og fagfolk til fordel for **kommersiell omsorg**.

NOU 2026: 12 – **«Helsereforumutvalgets raÉn helsetjeneste»** anbefaler mer forpliktende samarbeid mellom kommuner og sykehus, særlig om mennesker med store og sammensatte behov. Utredningen peker på at felles tjenester vil styrke fagmiljøene og redusere geografiske forskjeller. Trøndelag SV mener at et nasjonalt fellesskap må ta det økonomiske ansvaret for de tyngste løftene, på toppen av økte og mer rettferdig fordelte frie inntekter til kommunene.

Vi må innføre et nytt verktøy i velferdspolitikken: langsiktige, statlig-kommunale velferdsavtaler om tilbud tilbud til innbyggere som omfattes av toppfinansieringsordningen, Dette vil følge opp behovet for samarbeid som NOU-en beskriver, samtidig som staten tar et tydeligere økonomisk ansvar. Slik slukker vi brannene i kommuneøkonomien i dag, og bygger sterke, **offentlige** velferdstilbud for de som trenger det mest.

Trøndelag SV, samlet til representantskapsmøte, krever:

- At staten tar en langt større del av regningen for ressurskrevende tjenester. Innslagspunktet, det vil si utgiftsgrensen for når staten begynner å dekke

kostnader, må senkes, og andelen staten dekker, må økes betydelig. Dette skal komme som et tillegg til økte frie inntekter til kommunene.

- At innbyggere med omfattende bistandsbehov som er omfattet av toppfinansieringsordningen før fylte 67 år, utløser full statlig toppfinansiering livet ut, så lenge bistandsbehovet består. Staten skal dekke alle refusjonsberettigede utgifter over innslagspunktet, slik at kommunene ikke mister millioner i refusjon på grunn av innbyggerens alder.
- At det tilbys forpliktende statlig-kommunale velferdsavtaler: Staten må ta en større del av den økonomiske risikoen og sikre langsiktig medfinansiering av etablering og fast drift av interkommunale boliger og spesialiserte fagmiljøer for mennesker som omfattes av dagens toppfinansieringsordning. Helseforetakene skal forplikte seg til å bidra med nødvendig spesialistkompetanse og tydelig avtalte tjenester. Tilbudene må tilpasses den enkeltes behov og trenger ikke være samlet på ett sted. Avtalene skal utelukkende bygge opp offentlige og ideelle tjenester, slik at kommersielle omsorgskonsern fases ut.

Innsender: Snåsa SV

Sendes til: Landsstyret